

مراقبت از محل عمل جراحی در منزل

تهیه کننده: سکینه شیریان
سرپرستار بخش جراحی
منبع: کتاب مرجع پرستاری برونر

شماره پمفلت: ۱۲۷

خرداد ۱۴۰۱ بازنگری خرداد ۱۴۰۲

در صورت بروز علائم زیر به جراحان اطلاع دهید.

- قرمز شدن زیاد اطراف زخم
- درد شدید اطراف زخم
- ورم زیاد اطراف زخم
- خونریزی زیاد اطراف زخم
- زخم بزرگ یا عمیقتر شده باشد
- زخم خشک و سیاه شده باشد
- جاری شدن ترشحات زیاد سبز رنگ از اطراف زخم
- زخیم و قهوه ای شدن دیواره زخم
- بد بو شدن زخم
- تب بالای ۳۸/۳ درجه سانتی گراد، بیش از ۴ ساعت
- خارج کردن بخیه ها
- جهت خارج کردن بخیه ها به مطب پزشک یا درمانگاه مراکز درمانی معتبر مراجعه نمایید.

از مواد تمیز کننده پوست و بتادین یا صابون دارای مواد ضد میکروبی استفاده نکنید این مواد به زخم آسیب می رسانند و سرعت ترمیم زخم را کاهش می دهند.

یک سرنگ ۲۰ سی سی را همانطور که پرستاران به شما آموزش می دهد پر از سرم شستشو (نرمال سالین) استریل کنید و در فاصله ۱۰ تا ۲۰ سانتیمتری از زخم روی زخم اسپری کنید.

سپس زخم را با گاز نرم تمیز و خشک کنید. بدون اجازه پزشک خود از پماد لوسیون و کرم و داروی گیاهی بر روی زخم و پوست اطراف آن استفاده نکنید.

در صورتی که پانسمان با ترشحات خونی یا خونابه ای مرطوب شده باشد برای جلوگیری از عفونت زخم تعویض پانسمان ضروری است.

طبق نظر پزشک تعویض پانسمان روزانه یک الی دو بار مورد نیاز است.

در صورتی که زخم ترشحات زیاد داشت لازم است دو سه لایه گاز استریل بیشتر روی زخم گذاشته شود.

قرار دادن پانسمان جدید روی زخم

پانسمان جدید را همانطور که پرستاران به شما آموزش داده اند روی زخم بگذارید.

ممکن است لازم باشد لایه گاز روی زخم مرطوب (با سرم شستشو) شود و روی آن گاز خشک گذاشته شود. روی لایه مرطوب گاز تمیز و خشک بگذارید. دستهایتان را بعد از اتمام پانسمان شستشو دهید.

مراقبت از زخم

زخم جراحی در ۷۲ ساعت اول باید با گاز استریل و خشک پوشانیده شود.

جراح بعد از ۷۲ ساعت از عمل به شما اجازه می دهد دوش بگیرد ولی از وان و استخر استفاده نکنید.

معمولاً از روز اول تا چهارم بعد از عمل جراحی محل زخم قرمز و اطراف آن تورم و قرمزی و درد و گرمی دارد و از آن ترشحات خونی یا خونابه ای و بتدریج بی رنگ خارج می شود که طبیعی است. از سرم شستشو (سرم نمکی) برای تمیز کردن زخم استفاده کنید.

تاریخ باز کردن سرم شستشو را یادداشت کرده و در صورت عدم مصرف، پس از یک هفته دور انداخته شود.

گاز را با سرم شستشو آغشته و به آرامی پوست را تمیز کنید.

سعی کنید همه ترشحات و خون خشک شده و مواد دیگر روی پوست را تمیز کنید.

مراحل شستشوی دستها

برای شستشوی دستها با آب و صابون مراحل زیر را انجام دهید:

- کلیه جواهرات خصوصاً انگشتری و ساعت را از دستهای خود خارج کند
- به مدت ۱۵ تا ۳۰ ثانیه با آب و صابون دستهایتان را شستشو دهید و زیر ناخنهایتان را تمیز کنید.
- کلیه قسمت‌های دست بین انگشتان و کف و پشت ۹
- دست را با آب و صابون خوب شستشو دهید.
- دستها را با حوله تمیز خشک کنید.

مراحل برداشتن پانسمان قبلی

- شستشوی دستها قبل از تماس با پانسمان

- باند یا چسب پانسمان را بردارید

- دستکش یکبار مصرف بپوشید.

- اگر پانسمان به زخم چسبیده است آن را با سرم

شستشو (نرمال سالین) خیس کنید مگر آنکه پزشک

به شما آموزش داده باشد که خیس نشود.

- پانسمان قبلی را در کیسه پلاستیکی قرار دهید و

آن را دفع کنید.

- دستهایتان را بعد از برداشتن پانسمان قبلی

شستشو دهید.

بیمار گرامی انجام عمل جراحی موفقیت آمیز را به شما تبریک می گوئیم.

زخم جراحی:

زخم جراحی در واقع برش پوست در طی عمل جراحی می باشد. اکثر موارد کوچک و بعضی اوقات خیلی بزرگ می باشد. اندازه آن بستگی به نوع عمل جراحی دارد.

ترمیم زخم: تاخیر و یا تسریع زخم بستگی به عوامل مختلفی دارد عواملی مثل نوع جراحی دیابت و یا مصرف بعضی از داروها باعث تاخیر ترمیم زخم می شوند. یکی از عواملی که باعث تسریع در روند بهبودی زخم می گردد رژیم غذایی می باشد.

رژیم غذایی: رژیم غذایی حاوی ویتامین سی و پروتئین و روی در بهبودی زخم کمک می کند. سبزیها و مرکبات دارای ویتامین سی و گوشت دار یا پروتئین و روی می باشد. زخم از عمق به سطح ترمیم می شود.

زخم جراحی بعد از ۷۲ ساعت اول جراحی در صورت نداشتن ترشح طبق نظر جراح نیاز به پانسمان ندارد. بعضی اوقات زخج جراحی در مسیر برش جراحی باز می شود. پزشک شما آن را بخیه نمی زند در این شرایط شما باید چگونگی مراقبت از آن را تا ترمیم کامل یاد بگیرید.

شستشوی دستها قبل و بعد از تعویض پانسمان برای جلوگیری از عفونت زخم ضروری است.